

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

27.11.2023 nr 1-12/5992

Riigimaa vajadus

Koopia: kantsler Marko Gorban, asekanter Hendrik Kuusk, Oliver Eglit, Anna Grete Kompus, Riigikogu maaelukomisjoni esimees Urmas Kruuse

Lugupeetud regionaalminister Madis Kallas

Lähtuvalt ministeeriumi ja Eesti Maaülikooli (edaspidi: ülikool) vahel toimunud info- ja kirjavahetusest pöörduv ülikool taaskord ministeeriumi poole seoses lisamaa vajadusega.

Vastavalt Eesti Maaülikooli seadusele edendab ülikool väärtusahela põhiselt biomajandust ning teadus- ja arendustegevust loodusressursside kestliku kasutamise ning maaelu ja maamajanduse arendamisega seotud valdkondades; pakub teaduse ja tehnoloogia arengule tuginevaid kõrghariduse omandamise võimalusi kõrghariduse kõigil astmetel põllumajandusteaduste ja veterinaaria, metsanduse ja keskkonnateaduste valdkondades ning nendega seotud tehnika ja tehnoloogia valdkonnas ning korraldab loomaarstiõppe kliinilist õpet.

Nende ülesannete täitmisel on väga olulised ülikooli loomakasvatuse ja taimekasvatuse õppe- ja katsebaasid.

Ülikooli Tartumaal Märjal (Aretuse 6, Märja alevik) asuva Eerika veisekasvatuse katsefarmi ees seisvaid ülesandeid oleme põhjalikumalt käsitlenud oma 11.05.2015 kirjas nr 4-13.1/4989-3 ja 08.12.2020 kirjas nr 1-12/5525. Analüüsinud põhjalikult farmi eesmärgi ja olulisust teadus-arendustöö ning kliinilise õppe läbiviimisel leiame, et täna olemasoleva maareessursiga pole enam võimalik täielikult nimetatule keskenduda ega farmi eesmärgi täita.

Rõhu katsejaamas toimuva taimekasvatuse alase teadus- ja õppetöö osas lähtub lisamaa vajadus muutustest, mis on aset leidnud põldkatsete seires ja tehnoloogilistes meetodites, mis nõuavad katsetegevuse läbiviimiseks suuremat põllupinda, nagu satelliitseire, droonide ja põllurobotite kasutamine. Praegune põllupind ei ole piisav, et katta poliitika arengutest tingitud põldkatsete läbi viimise vajadust.

Märja katsefarm vajab käesoleval ajal oma põhitegevuslike eesmärkide täitmiseks täiendavalt haritavat maad juurde vähemalt 280 hektarit ja Rõhu katsejaam ligikaudu 200 hektarit. Täiendav maaressurss on vajalik sööda tootmiseks ja põldkatsetegevusteks. Märjal oleks eelistatud maatükid maksimaalse kaugusega 10 km farmi asukohast, et viia transpordikulud võimalikult minimaalseks. Põllukultuuride põldkatsete seisukohalt on hea, kui katsepõllud asuvad Rõhu katsekeskuse olemasolevate põldude ja töökodade kõrval. Ülikooli soovide kohaselt jääksid nii katsefarmi kui ka põldkatsete tarbeks soovitatavad maad ühte piirkonda, mis annab võimaluse

kasutada põldudel normaalset külvikorra rotatsiooni. See tähendab, et rohumaad ei jää pikaks perioodiks ühele ja samale põllule, vaid vahepeal toimuvad nendel põldudel ka katsed lühiajaliste põllukultuuridega.

Avalikes andmebaasides sisalduva info põhjal (Maa-amet, kinnistusraamat jms) teeb ülikool ettepaneku saada kasutusvaldusesse või omandada riigilt Tartumaal Tähtveres asuvad järgmised kinnistud:

1. kinnistu registriosa numbriga 4495104, mis koosneb katastriüksustest
 1. 1. Hiiepõllu, katastritunnus 79301:001:0409, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla,
 1. 2. Kõplapõllu, katastritunnus 79301:001:0843, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla,
 1. 3. Soopõllu, katastritunnus 83101:001:0424, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Haage küla,
 1. 4. Ostrapõllu, katastritunnus 83101:001:0425, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Haage küla ja
 1. 5. Ees-Hiieküla, katastritunnus 83101:003:0755, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla;
2. kinnistu registriosa numbriga 3944704, mis koosneb katastriüksustest
 2. 1. Olevi, katastritunnus 79301:001:0394, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Kandiküla ja
 2. 2. Paabo, katastritunnus 79301:001:0395, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla;
3. kinnistu Eerika registriosa numbriga 1659804, katastritunnus 79301:001:0872, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Kandiküla, Eerika;
4. kinnistu Eerike registriosa numbriga 1659904, katastritunnus 79301:001:0870, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Kandiküla, Eerike;
5. kinnistu registriosa numbriga 1660004, katastritunnus 83101:005:0046, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla, Prosta;
6. kinnistu Haavakannu registriosa numbriga 1660504, katastritunnus 83101:005:0155, asukoht Tartu maakond, Tartu linn, Rahinge küla, Haavakannu;

Nende kinnistute kasutusvaldusse või omandusse saamise korral võib Eesti Maaülikool loobuda aastal 2013 kasutusvaldusse saadud 9 maaüksuse, kogupindalaga 99,55 ha, kasutusvaldusest, sest need maad asuvad katsefarmist kaugel (üle 10 km) ning see muudab söödavarumise väga kulukaks. Oleme heameelega valmis lisama vajadust täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ülle Jaakma
rektor

Toomas Tiirats
toomas.tiirats@emu.ee